

Csopak: kövesdi rom

2009 július 12. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Az északi Balaton-part méltán Riviérának nevezett szakaszán, a Paloznaki- és a Kerekedi-öböl között kanyarodik a tóba a Nosztori-patak. Sziklás hegyoldalakkal, erdőkkel, szőlőkkel szegélyezett felső völgyében, a 318 méter magas Csákány-hegy és a Kopaszd-tető szorosában halad az országút Veszprém felé; az útvonal mentén alakultak ki a mai Csopak régi települései. Az Árpád-korban említett Nosztre falu emlékét a patak és a völgy neve őrzi, Csopak községet 1277-ben említi oklevél, a harmadik falu, Kövesd 1121-ben szerepel a tihanyi apátság birtokának határleírásában.

A Fő utcától nyugatra, a szőlőskertek lábánál magányosan álló emlékmű harangtorony jelzi a XIII. századi csopaki templom helyét: a késő barokk építmény az egykori Szent István-plébánia maradványához csatlakozott. A török vész elmúltával a reformátusok által használt egyházat 1831-ben villámcsapás sújtotta, 1861-ben még állt (Rómer Flóris ekkor vázlatot is készített az egyenes szentélyzáródású, északi oldalán sekrestyével kiegészített épületről); végül 1891-ben életveszélyes volta miatt lebontották.

A ma – őszig – négyszáz lelkes Csopak lejtős Kossuth Lajos utcájának újkori házsorába illeszkedik az a telek, amelyen az egykori Kövesd templomának romja látható. Az Árpád-kori okiratban Cuesth alakban szereplő falurész nevét a helybéliek még ma is Küesdnek mondják. Az egyszerű, tört helyi kőfalazott épület hajójának és nyugati oromfalának nagy része ma is látható, az elpusztult részeket az 1966–67-ben elvégzett régészeti kutatás, illetve helyreállítás során rekonstruálták. Déli oldalán, a vörös kő keretezte bejárat fölött eredetileg három román kori ablak nyílott, a szentély feltárt alapja enyhén trapéz formájú négyszöget mutat, keleten egyenes zárófallal. A hajó nyugati végén három-három kőlyuk szolgált a fából ácsolt karzat gerendáinak beillesztésére. A Szent Miklós püspök tiszteletére szentelt kövesdi plébániatemplomról 1312-ből származik az első adat, az egyház még 1550-ben, a török háború idején is működött. Az 1861-ben itt járt Rómer még szinte épségben lévőnek írta le, később lakóházat építettek elé, annak istállójául használták.

A Paloznakra vezető út szélén álló tornyos református templom 1800 és 1803 között épült, miután a protestánsok gyülekezete 1798-ban nem kapott engedélyt az öreg katolikus templom átvételére és renoválására. Csehüveg boltozatos, barokk épület, korabeli szószékkel, bútorzattal és berendezési tárgyakkal, valamint egy értékes XVI. századi kehellyel.

A Nosztori-völgyben aláfutó patak vize valamikor malmokat hajtott, ezek közül egy 1860 körül épült emeletes és két másik ma is üzemel, utóbbiak vendéglőként. A tóparton lévő Kőorsó-dombon, de fenn a hegyoldalban is római kori villák falai és más pannóniai régiségek kerültek elő. Csopak fő nevezetességei azonban a kitűnő fehérborok: a rizling és olaszrizling; valamint a község területén több helyütt fakadó szénsavas ásványvizek. A nyári hőseget tisztán helyi eredetű fröccsel enyhíthetjük.

Ludwig Emil, mno.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS

100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

DVD

A trianoni gyalázatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló

